

Spotkanie projektowe w Toruniu w dn. 18-19 lutego 2014 r.

Na zaproszenie uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika z okazji jubileuszu urodzin swojego patrona, przypadających 19 lutego, goście uniwersytetów partnerskich z Niemiec i Rosji odwiedzili Toruń. 18 lutego w historycznym budynku uniwersyteckim na toruńskiej starówce miało miejsce spotkanie z rektorem toruńskiego uniwersytetu, dr hab. Andrzejem Tretynem. Budynek ten w kronice projektu „Trialog” zajmuje szczególne miejsce, gdyż właśnie tu 18 czerwca 2010 r. doszło do podpisania stanowiącego swoisty kamień węgielny memorandum porozumienia. Memorandum podpisali przedstawiciele Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie.

W rozmowach roboczych na międzynarodowym forum wzięli udział: z uniwersytetu w Toruniu – wicektor Włodzisław Duch, polski koordynator projektu „Trialog”, a także dr Pior Zariczny i prof. Wiesław Sieradzan; z uniwersytetu w Kaliningradzie - prorektor Igor Zukovskij, natomiast z uniwersytetu we Frankfurcie nad Odrą – rektor dr Gunter Pleuger, jego osobisty asystent Ingo Schuster oraz kierowniczką projektu „Trialog”, PD dr Olga Kurilo.

W centrum rozmów znalazły się plany dotyczące dalszego rozwoju projektu „Trialog”. Ich podstawę będzie stanowić rozszerzone memorandum porozumienia, którego podpisanie zaplanowano jeszcze na 2014 rok.

Wszyscy partnerzy zgodnie przyznali, że praca projektowa powinna w przyszłości kłaść większy nacisk na wymiar interdyscyplinarny. Zadanie to zakłada nie tylko pogłębioną współpracę pomiędzy poszczególnymi fakultetami w ramach jednego polskiego, rosyjskiego czy niemieckiego uniwersytetu, lecz także pomiędzy wydziałami różnych uczelni. W ubiegłych latach w projekt angażowali się przede wszystkim polscy i rosyjscy historycy i politolodzy. W przyszłości także naukowcy z innych dziedzin powinni zostać zaproszeni do aktywnej międzynarodowej współpracy, np. prawnicy, czy ekonomiści. Ze strony Viadriny taką chęć zadeklarowali już prof. Joerden oraz PD dr Jajeśniak-Quast.

Propozycje tematów, dotyczących przyszłych prac projektowych, znacznie od siebie odbiegały: ruchy dysydenckie, historia Hanzy, turystyka. Rozdźwięk ten zdefiniował wyzwanie, przed którym stanął projekt „Trialog”: znalezienie wspólnego mianownika dla różnych naukowych interesów i założeń oraz dalsze zgłębianie kooperacji pomiędzy trzema uniwersytetami. Należy przy tym uwzględnić i fakt, że nie wszystkie propozycje z trzech krajów mogą zostać zrealizowane, jak to pokazała rozmowa z przedstawicielem uniwersytetu w Kaliningradzie. Projekt ma bowiem sens tylko wtedy, gdy wszyscy trzej partnerzy aktywnie uczestniczą w działalności projektowej. Jej motywację stanowi przede wszystkim możliwość porównania historycznych i współczesnych procesów społecznych oraz zdefiniowania odmiennych stanowisk.

Rozwój projektu „Trialog” w ciągu ostatnich trzech lat pokazał, że już dawno wykroczone tu poza ramy zewnętrznie finansowanego projektu, a do projektu raczej przystaje określenie udanego europejskiego przedsięwzięcia. Rozwój ten rodzi nowe pytania dotyczące dodatkowego finansowania międzynarodowej współpracy między uczelniami. W pierwszej kolejności brane są pod uwagę środki uniwersyteckie, które powinny zapewnić podstawę dla dalszego rozwoju projektu. Pozwoli to uzyskać dalsze finansowanie z funduszy zewnętrznych.

Rozwój sytuacji politycznej w ostatnim czasie pokazał, że duchy zimnej wojny nadal można szybko obudzić. Dlatego kontynuacja polsko-niemiecko-rosyjskiej współpracy uniwersyteckiej ma dzisiaj wielkie znaczenie dla Europy, większe niż kiedykolwiek wcześniej. Poważne przełomy, których doświadczył XX wiek, stanowią dowód na to, że przyszłość Europy leży we współpracy, a nie w konfrontacji. Projekt „Trialog” stanowi więc olbrzymi wkład w polsko-niemiecko-rosyjskie porozumienie.

Olga Kurilo

Tłumaczenie: Elżbieta König